

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2918/2024
16.10.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Ружица Лекић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција – Специјална затворска болница, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж1 428/21 од 08.12.2021. године које је исправљено решењем истог суда Гж1 428/21 од 01.07.2022. године, у седници одржаној 16.10.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ решење Вишег суда у Београду Гж1 428/21 од 08.12.2021. године, исправљено решењем истог суда Гж1 428/21 од 01.07.2022. године и решење Првог основног суда у Београду П1 2744/11 од 26.05.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Решењем Првог основног суда у Београду П1 2744/11 од 26.05.2021. године, одбијен је као неоснован предлог за понављање поступка, пуномоћника тужиље од 25.12.2018. године којим је тражила да суд укине пресуду Првог основног суда у Београду П1 2744/11 од 12.06.2012. године и пресуду Апелационог суда у Београду Гж1 6389/12 од 11.09.2013. године.

Решењем Вишег суда у Београду Гж1 428/21 од 08.12.2021. године које је исправљено решењем истог суда Гж1 428/21 од 01.07.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђено првостепено решење.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка.

Врховни суд је оценио да је ревизија тужиље дозвољена на основу члана 412. став 4. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09) који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 – други закон), испитао је побијано решење применом члана 399. ЗПП и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према стању у предмету, пресудом Првог основног суда у Београду П1 2744/11 од 12.06.2012. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражено утврђење ништавости решења тужене којим је одлучено о увећању коефицијента тужиле са захтевом за исплату новчаних износа на име разлике зараде који би јој припао применом правилно утврђеног коефицијента, све ближе опредељено у изреци наведене пресуде. Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 6389/12 од 11.09.2013. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда. Пуномоћница тужиле је поднела предлог за понављање поступка дана 25.12.2018. године из разлога прописаних у члану 422. став 1. тачка 10. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09), наводећи да је тужиле стекла могућност да употреби одлуку Европског суда за људска права којом је утврђено повреда људског права у предмету Мирковић и други против Србије (представка број 27471/15 и 12 других) која је објављена у „Службеном гласнику РС“ број 60 од 03.08.2018. године, а постала правноснажна сходно члану 44. став 2. Конвенције 03.12.2018. године.

Одлучујући о предлогу за понављање правноснажно завршеног поступка, нижестепени судови су закључили да нису испуњени услови за понављање поступка јер се у конкретном случају дејство одлуке Европског суда за људска права не може проширити и на тужилу, с обзиром да Европски суд није изричито утврдио да се дејство те одлуке проширује и на друга лица која нису поднела представку, односно оспорила појединачни акт који се непосредно односи на та лица, већ је напротив у одлуци Мирковић и други против Србије, тај суд прогласио да су представке које су поднели трећи, четврти, пети и дванаести подносилац представке неприхватљиве јер се подносиоци нису на адекватан начин жалили Уставном суду због чега су њихове притужбе одбачене. Тужиле није доставила доказ да је њена уставна жалба, односно представка Европском суду за људска права усвојена, односно није доставила доказ да је Европски суд, односно Уставни суд својом одлуком проширио дејство и на лица која нису поднела представку односно уставну жалбу, па је предлог за понављање поступка одбијен као неоснован.

Тужиле је у конкретном случају тражила понављање поступка на основу члана 422. став 1. тачка 10. ЗПП. Према члану 422. став 1. тачка 10. ЗПП („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09 који се у конкретном случају примењује), поступак који је одлуком суда правноснажно завршен може се по предлогу странке поновити ако је, по правноснажно окончаном поступку пред домаћим судом, Европски суд за људска права донео одлуку о истом или сличном правном односу против Републике Србије. Дакле, понављање се могло тражити ако је по правоснажно окончаном поступку пред националним судом ЕСЈП донео одлуку о истом или сличном правном односу против Републике Србије, што значи да није постављен услов да ЕСЈП изричито утврди да се дејство те одлуке проширује и на друга лица која нису поднела представку, већ је дата могућност да се у поступку у коме је постојао исти или сличан правни однос странка позове на праксу или заузет став ЕСЈП, као основ за понављање правоснажно окончаног поступка. Тужиле у конкретном случају није тражила понављање поступка завршеног правноснажном пресудом на основу члана 422. став 1. тачка 11. ЗПП, поводом одлуке о уставној жалби, већ на основу одлуке Европског суда за људска права против Републике Србије, па је погрешно становиште нижестепених суда да нису испуњени услови за понављање поступка јер тужиле није доказала да је њена уставна жалба усвојена, односно да је Уставни суд својом одлуком проширио дејство и

на лица која нису поднела уставну жалбу. Због погрешног правног становишта нижестепени судови нису испитали разлоге за понављање поступка у смислу члана 422. став 1. тачка 10. ЗПП и утврдили да ли се у овом правоснажно окончаном поступку ради о истом или сличном правном односу у коме је ЕСЈП донео одлуку против Републике Србије, на коју се позива тужила у предлогу за понављање правоснажно окончаног поступка.

Како је у конкретном случају погрешном применом наведених одредаба Закона о парничном поступку одлучено о предлогу за понављање правоснажно окончаног поступка, Врховни суд је на основу члана 406. став 1. у вези члана 412. став 5. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић